

A MÁSODIK EMBER A VILÁGŰRBEN

1961. május 5-én a Mercury 7 űrkapszula fedélzetén lépett ki a világűrbe az amerikai Alan Shepard. A Mercury-Redstone-3 misszió volt az első olyan küldetés a NASA történetében, melynek keretében embert küldtek a világűrbe, mindössze néhány héttel Gagarin korszakalkotó űrrepülését követően.

Az első szovjet űrhajós Föld körüli keringésével szemben az amerikai asztronauta „csupán” űrgrást hajtott végre, azaz a Mercury űrhajó és az azt szállító Redstone rakéta ballisztikus pályán érte el a világűrt, de alacsony sebessége miatt nem állt Föld körüli pályára. Így bár Shepard átlépte a világűr határát jelképező Kármán-vonalat, sokan nem őt, hanem John Glenn-t tekintik az első „igazi” amerikai űrhajósnek, aki 1962. február 20-án megkerülte a Földet.

Shepard repülése, pontosabban az indítás előtti időszak nem volt teljesen problémamentes. A Redstone rakéta üzemanyaggal való feltöltése és az űreszköz rendszereinek

élesítése, tesztelése nagyon sokáig tartott. Az eközben már órák óta az ülésébe beszájzott Shepard egy apró problémával szembesült: pisilnie kellett. Kiszállni és így újratekinteni az indítás hosszadalmas procerúráját nem volt lehetőség, így nem volt más választása Shepardnek, az erre a célra alkalmatlan űrruhájába kellett engedni, aminek ki kellett jönnie. Az űrkutatók pedig egy igen fontos tapasztalattal lettek gazdagabbak, a jövő űrruháját erre a problémára is fel kell készíteni.

A Redstone rakéta 1961. május 5-én helyi idő szerint 9:34-kor emelkedett fel a floridai indítóállásról, majd 15 perc 28 másodpercnyi repülés után a Bahama-szigetek közelében ereszkedett le az Atlanti-óceánra. Az űrhajó lassulása igazán embert próbáló volt Shepard számára: a művelet csúcspontján a földi nehézség több, mint 11-szerese hatott az űrhajósra.

A Gemini-küldetés után tíz évvel Shepard újra kijutott az űrbe: az Apollo-14 küldetés parancsnokaként az ötödik ember volt, aki járt a Hold felszínén, az űrhajós összesen 33 órát töltött kísérőnk felszínén. Ő volt az Apollo-program legidősebb asztronautája (ekkor 48 éves volt), továbbá nagy golfőrültként ő volt az első űrhajós, aki golfozott a Holdon.

Felhasznált irodalom:

<https://spacejunkie.hu/hir/59-eve-indult-utnak-alan-shepard>

https://en.wikipedia.org/wiki/Mercury-Redstone_3

https://en.wikipedia.org/wiki/Alan_Shepard

https://www.urvilag.hu/mercury_es_gemini/20060519_egy_amerikai_a_vilagurben_45_eve_repult_az_első_mercury_urhajo_2resz

